

Debreczeni Független Ujság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy hó. I kor. Egy hó. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:

IFJ. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECEN.
Piaoz-utca 47. és 48. szám.

A „nyóczfont Mónár“ vasfazékja.

(És egyéb mesék.)

Az imént lezajlott két napos városi közgyűlésnek számosak és nevezetesek a tanulságai.

A főispánt illetőleg tegnap jegyeztük meg az észrevételt, hogy a sajátkezüleg — és eszűleg kierőszakolt kudarczai után bölcsen cselekszi, ha jövőben nem téveszti el, miszerint Debreczen város köztörvényhatósági bizottsága nem a nyüvedi, sem a tyukodi kupaktanács, a hol még, a zsandárral a községhez ajtaja mögött, kénykedve szerint „törvénykezhetik“ a szolgabíró ur ő nagysága.

Ámde ezen az imént lezajlott városi közgyűlésen a polgárság is megtanulhatta, hogy micsoda nagy igaz volt a Kovács József polgármester fortélyos nánási hajdu földijének, ama bizonyos „nyóczfont Mónár“ gazdának, akitől örökidőre hangzó igazságként maradt fent e kitünően jellemző mondás:

— Addig zörög a löcsön a vasfazik, ameddig a kasfarba nem teszük.

Vajon a Kovács József polgármester sorja is nem-e ilyen hajdusági vasfazikos sor? Évekig zörgött, zörgött a löcsön, mint ellenzéki, mint 48-as honvezér. És valóban nem is zör-

gött hiába, mint sok más kevésbé szerencsés kollégái, észrevették. Emelkedett a tekintélyben, emelkedett a honhazafiúi hirben, emelkedett a polgárság bizalmában, a mely legutóbb csakugyan be is akasztotta a löcsről a kasfarba, midőn debreczeni polgármesternek választották meg nánási Kovács Józsefet.

Azóta nem zörög a vasfazék; sőt az imént lezajlott két napos közgyűlésen már ebben a vasfazékban kínálta fel a Tisza kormány főispánja a fölháborodott közvélemény által kiborított maszlagos föztét; de csak a véletlenül mult, hogy a Kovács József 48-as polgármester teljes hozzájárulásával a polgárság ellenére és a polgárság nyakára nem telepítették a Kropacsek puskás, finom olasz szuronyos zsandárt. Sőt a polgármester által helyesen visszautasított galaczi német levél ügyében is, ugy hasra fordult az előzőleg honhazafiúi büszkeséggel megzördült vasfazék, hogy a közgyűlés független tagjainak nagy ámulására — és bámulására, a 48-as párt testvérek részben való rökönnyedésére és botránkozására Kovács József polgármester még talán a főispánnal is hevesebben hadakozott az ellen, hogy a közgyűlés a galaczi-levél sorjával foglal kozzék, hogy azt valaki tovább firtatni merje és hogy a nemzeti sérelem orvoslását

fünt a képviselőházban is követeljük a debreczeni polgárok.

A kasfarba vett ellenzéki vasfazék megdöbbsentő, elszomorító katasztrófáját mutatták be ezek a jelenetek, a melyeknek a megtapasztalása után bizonyosan a debreczeni polgárok is teljesen igazat adnak a polgármester néhai való földijének, a — „nyóczfont“ Mólnárnak . . . És azután a jövőt illetőleg a szerint is igazodnak.

Még a hétszer vissza sirt hazafiúi felbuzdulást illetőleg is van egy mesém. Gregusst gyanusítja nagytiszteletű Ferenczy Gyula professzorunk a szerzőséggel. Kutya mese. Nem csuf-ságból, de édes mindnyájunk okulására írom ide. Imigy hangzik:

Egy kutya egyszer kilenczet kölykedzett, De szörnyen megbánta — rögtön — ezt a heczzet . . .

Morál:

Ó kutyák, kutyákok, ne kutyálkodjatok.

És most ezzel vége is a mesének.

Ifjabb Móricz Pál.

Országgyűlés.

[Budapest, 1904. július hó 1-én.]

Eredeti tudósításunk.

A költségvetés általános része körül folyó vita hetedik napján Perczel Dezső elnökölt, a kormányt pedig Tisza István kor-

A régi világból.

[A Tisza-Becs-Ujlaki átjáró . . . hajdan.]

A mai kor emberének, a ki utazni vasparipán szokott, fogalma se lehet azokról a bosszantásokról — időveszteség és károkról, melyeknek kivolt téve a terményét vásárra vivő gazda, a kis kereskedő, ha a sors egy községbe vetette, úgy hogy jó formán kise mozdulhatott a kompon való átszállítás nélkül.

Nagyobb ur volt egy ilyen kompnál a révész gazda a viczespánnál is. Itt egyedül ő keme parancsolt. Ilyen veszedelmes átszálló rév volt gyerekkoromtól — a Tisza-ujlaki rév, melyhez a Rákóczi kurucz vitézeinek diadalmas, dicső huszár támadásának emléke fűződik.

A kocsmá, a révház — a tulsó Tisza-Becsi oldalon állongtak. Ujlakfelől csak a pusztá part volt.

A veres révész (e néven ösmerte az egész vidék) különben György névre hallgatott, ha a kocsmaház eresze alól észre vett Ujlakfelől egy ösmérős uri fogatot, már csak azért is megvárakoztatta, hogy a „börére“

igyanak előre egyet, csak azután bocsátotta el a kompot.

Még csak megjárta hétköznapon, ám vásáros időben, például az ujlaki nagyvásárkor. A Tiszahátról, a Szamosközről jövő szekerek jó ha délig átszállhattak. A nekik tetsző uri fogatot, ha elvult is a révtorok állva, betessékelté.

Nem egy szegény butyoros taligás zsidó portékája bánta ezt, mert rövidesen a partnak fordította a taligát, minden szó-beszéd nélkül.

A sors a sógoromat is Farkasfalvára vetette. Fél óra járás távolra a komptól. Így hat akár lábas jószága, akár terménye volt eladó, kompon kellett átszállítatni, úgy az építkezéshez szükségelt faanyagot, a mester embereket is.

Mennyi kár s mennyi időveszteséggel járt ez? És nagy mellékadó is volt ez, ha csak a rendes bért vesszük is. Arra pedig elkészülhetett, hogy a korahajnalban Ujlakra indított igáját csak sötét este láthatja újra. Az se volt kizárva, hogy vásárt se csaphatott.

Lejárt a révbérlet és nyilvános árverésre került a kompon uszó nagy hatalom.

Biz' Miklós sógor is betette a bánatpénzt és árverelt reá. Rajta is maradt. A volt bérlő csak nevette úgy bajusz alól, de miután észrevette, hogy a sógor komolyan alkuba lépett a révészgazdával is, átnézett hozzá és átvette tőle albérléte, azon kikötéssel, hogy minden igája, turmánya és saját fogata vámmentes! . . .

Pál testvéremhez utaztam Sáros-Orosziba, a fogatom bentállott már a kompan, éppen elakarta eresztetni az egyik révész, midőn a parton még szemléltető György, a „veres“ rászólt:

— El ne bocsásd Ferke! mert csak egy ur van még Bereg-Ugocsa megyében és az is Baranyi Miklós, a ki nem fizet vámot . . . Azt muszáj bevárnunk!

És csak ezután, a midőn a sógor fogata is leereszkedett a kompa, himbálózhattunk a kékesszinben locsogó Tisza vizén Ujlak felé . . .

Ilyen sor volt hajdan. Most a gyönyörű állami hidon pár hatosért percnyi fujtatás után, a mi a lovaknak sem árt, térülhet fordulhat bárki időveszteség nélkül által a Tiszán.

Morvay Károly.

mányelnök egymaga képviseli; a teremben alig egynehányan voltak jelen.

A jegyzőkönyv hitelesítése után nyomban az 1904. évi költségvetés általános tárgyalásának folytatása következett.

Udvarny Ferencz utal a miniszterelnök tegnapi beszédére és konstatálja, hogy Tisza István gróf megismételte az ellenzéknek tett ígéreteit. Az ország gazdasági viszonyait a kormány is világosnak mondta és a gazdaságon úgy akar segíteni, hogy olcsóbb pénzt szerezne neki. Tisza új bankalapításra gondol, pedig annyi bank van itt a fővárosban meg az országban, hogy alig találjuk ennek párját bárhol is. Kérdés tehát, szükséges-e új bank, a mikor azt a pénzügyletet a meglévő bankokkal is meg lehetne oldani. Nem szükséges. Terítse vissza a kormány azokat a pénzügyzeteket, melyeket segélyez, eredeti hivatásukhoz és akkor teljesen feleslegessé válik, hogy új banknak alapításán törjük fejünket.

Majd a kisgazda bajairól szól.

A mi hitelképességünket mi sem jellemzi jobban, mint hogy az osztrák-magyar bank évenként 200.000 osztrák és csak 26.000 magyar váltót számítol le. Ennek részben az is oka, hogy a vidéki bankfiókok cenzorai a főnökök kreaturái és nem a hitelképesség, hanem a barátság vagy a politika szempontjából bírálják a benyújtott váltókat. Ezen kormány-intézkedésekkel segíteni kellene; az osztrák magyar bank nem magánvállalat, hanem közintézmény és így az ügyeibe bele lehet avatkozni. A cenzorokat azoknak a sorából kellene választani, a kik a hitelre rászorolnak. Nem szavazza meg a költségvetést. (Helyeslés a baloldalon.)

Rátkay László kifogásolja, hogy miniszterek nincsenek jelen. Erre a törvény nem kötelezi ugyan őket, de illendő, hogy a szakminiszterek a költségvetés tárgyalásán jelen legyenek.

Elnök: A képviselő ur tudja, hogy a házszabály sem rendelkezik, hogy miniszter jelen legyen a tanácskozáson.

Ugron Gábor szerint is a ház tanácskozhatik es határozatot is hozhat miniszterek nélkül is.

Elnök kifejti, hogy neki is az a meggyőződése, a mit Ugron előadott, ő csak arra figyelmeztette Rátkayt, hogy illendőség szempontjából sem lehet kifogas, mert egy miniszter jelen van.

A kis incidens után folytatták a vitát.

Dobieczy Sándor felhívja a kormány figyelmét arra, hogy az osztrákok már 230 millió koronát megszavaztak dnyeszterodercsaiorna építésére, a minek az a célja, hogy Oroszországból a mezőgazdasági termények bevitelét megkönnyítsék és a magyarországi terményeket mellőzhessék. Ausztriával a tegyveres béke állapotában vagyunk, sajnos, hogy ez a költségvetésben nem domborodik ki. A vizuak teljesen el vannak hanyagolva költségvetésünkben. Ma egész kivitelnk Ausztria és Németország piacza, pedig más piacokon is utakat kell találnunk.

Szünet után

Nagy Sándor nagylaki 48-as képviselő mondta el szűzbeszédét. Tanadja Tiszat, amiért a vamtariát nem terjeszti be kül földdel szerződéseket köt. Azt mondja Tisza, hogy az enano vamtariát liver albtottat kelepzet nek, pedig foratva ah. az 1899. évi XXX. t. cz. az igazi kelepze, amilyet torle akarja csinai az onano vante ütlet.

Az új képviselőt partja megjelenzie. az elnök pedig a vitát bezarta.

Városi közgyűlés.

Az erőszak ismét kísértett.

Pénteken délelőtt 9 órakor folytatta a város a csütörtök este 8 órakor félbehagyott közgyűlést. Igen sokan nem hallották csütörtökön este a nagy zajban, hogy a főispán a szabályoktól eltérően délelőttre hívta össze a közgyűlést. Igen sok ember megtévedt és nem jött el a közgyűlésre. Az ellenzéki bizottsági tagok szövé is tették a dolgot, mire a főispán ígerte, hogy máskor nem tesz ilyesmit.

De az erőszakra való hajlama kitört belőle mindjárt a „galaczi“ ügynél. Nem akarta szavazásra bocsájtani Márton Imre indítványát, holott az egész közgyűlés megszavazta később, amikor engedett mégis.

Ha így folytatja a főispán, nem jóslunk neki hosszú időt a főispáni székbén.

Főispán mosdatás.

Pár percczel 9 óra után megnyitotta a főispán a folytatólagos közgyűlést.

Napirend előtt

Márton Imre kér szót. Tiltakozni kénytelen a főispán azon eljárása ellen, hogy a folytatólagos közgyűlést délelőttre hívta össze, holott közgyűlést csak délutánra lehet összehívni.

Dégenfeld József gróf figyelmezteti a főispánt, hogy a közgyűlés akként változtatta meg az ügyrendet, hogy a közgyűlés délután 3 órakor tartandó. (Helyeslés.)

Juhász Ignác szabálytalannak tartja a főispán eljárását, ilyenek nem szabad megtörténni.

Domahidy Elemér főispán megígéri, hogy ezentul csak délutánra fogja összehívni a közgyűlést.

Felirat a galaczi ügy ellen.

Ezután következett a galaczi ügy, **Szabó Kálmán** kamarai elnök és társai indítványa, amelyet a tanács elfogadásra ajánl.

Márton Imre egyetért az indítvány szellemével, mégis módosítást kénytelen beadni, mert ő meg többet kíván kifejtetni a feliratban, mint az indítvány. Felolvassa a módosítást a közgyűlés helyeslése mellett.

Miután a módosítás sokkal élesebben domborította ki a közgyűlés akarátat, mint az eredeti indítvány, a főispán minden áron azon igyekezett, hogy a Márton Imre módosítását elvesztse. Ezért a kérdést úgy tette fel, hogy fogadtassék el a tanács javaslat, vagyis az eredeti indítványt.

Nagy és elkeseredett vita keletkezett erre a kérdés fellevesésénél.

Dégenfeld József gróf nyugalmazott főispán is hiába bizonytgatta, hogy az elnök felfogása helytelen. A főispán hajthatatlan maradt.

Juhász Ignác kérdésére végre kijelenti, hogy a tanács javaslat elfogadása esetén a Márton Imre módosítását fogja feltenni szavazásra.

Ezután megtörtént a szavazás. A közgyűlés a tanács javaslatot megszavazta.

Ki szelet vet, vihart arat.

Mikor a tanács javaslatot a közgyűlés megszavazta, a főispán **édeskés mosolylyal** jelentette ki:

— Miután a közgyűlés a tanács javaslatot változatlanul elfogadta, minden egyéb módosítás elesett, így a

Márton Imre módosító indítványa is. Haragos fergetegként tört ki a főispán ezen kijelentése után az elkeseredés. Fűlsiketítő láрма tört ki erre. A bizottsági tagok felugrálnak helyeikről, az asztalokat verik.

— Erőszak! Nem törjük.

Kinos percek teltek belé, míg a nyugalom valamennyire helyre állott.

Ferenczy Gyula hevesen támadja a főispán eljárását, amelyben a legteljesebb roszakaratot látja. A főispán az egész ügyet folyton csürte-csavarta. Először elakarta sinkófalni a javaslatot, mikor pedig ez nem sikerült, elakarja ferdíteni a közgyűlés határozatát. **A nyelvünket védelmezzük, nem engedünk az erőszaknak.**

Domahidy főispán az erős kifejezésekért Ferenczyt rendre utasítja.

Ferenczy: Visszautasítom.

Ismét kitört a vihar, mely csak nagy nehezen csilapult le, mikor **Juhász Ignác** jelentkezett szólásra. **Az elnök végre is enged.**

Juhász Ignác figyelmezteti az elnököt előbbi kijelentésére és ígéreterre.

Kérdi: miért nem akarja a Márton indítványát szavazásra feltenni, mikor az eredeti indítvánnyal nem ellentétes, hanem annak csak pótlására szolgál? **Követeli a indítványának szavazásra bocsátását.** (Viharos helyeslés.)

Domahidy főispán végre is engedni kénytelen és elrendeli a szavazást. A közgyűlés a főispán által szavazásra bocsátani sem akart indítványt **egyhangu lelkesedéssel fogadta el.** Az elfogadott indítvány a módosítással együtt a következő:

„Mint hogy a magyar állam jelvényeinek és különösen nyelvének szuverain jogát számos törvényünk, egyebek közt az 1844. II. t. cz. és az 1868. XLIV. t. cz. is parancsolólag kifejezésre juttatta, — ezen jogok épségben tartását pedig a teljes paritás elrendelésével a közös ügyek kezelésére nézve is — az 1867. XII. t. cz. 28. §-a mellőzhetetlen feltétel gyanánt kötötte ki,

mint hogy a paritásnak nyílt sérelmével a külső képviseleti hatóságok a magyar állam nyelvét és jelvényét még magyar állam polgárokkal való érintkezésben is állandóan mellőzik,

mint hogy a nemzet jogait az azokkal szembehelyezkedő törvénytelen gyakorlat bármily hosszú idő alatt sem szüntetheti meg, hanem ellenkező, a törvénytelen gyakorlat megszüntetésére irányuló nemzeti követelés teljesítés teszi halaszthatatlanná,

mint hogy a nemzeti nyelvnek és jelvényeknek a külképviseletben való mellőzésében különösen sérelmes az a nemzetünket megalázó gyakorlat, mely még a magyar hatóságok is idegen nyelv törvénytelen uralmának akarja alávetni, —

mint hogy végül a magyar nyelv és jelvények jogainak tiszteletben tartásáról és ezeknek a külképviselet közös hatóságok, által törvényes gyakorlatba vételéről gondoskodni, a felelős magyar kormány kötelessége,

mindezeknél fogva mondja ki Debreczen város törvényhatósági bizottsági közgyűlése,

hogy az országgyűlés képviselőházához kérvényez és felir a czélból, hogy az országgyűlés alkalmas formában utasítsa a kormányt, hogy a magyar nyelv és jelvények törvényes jogai a külképviseletben is érvényesíttessenek,

valamint határozza el a közgyűlés azt is, hogy az ország összes törvényhatóságait

megkeresi országgyűlési jésztése in

Az i darálta a egymásutá

Zala és eszközkö gyában a

Eszte csavargásn ügyi czélok viselőház

Koloz társól szóló 2-ik pontja vára nyujtó

tósági joggyában a

Kassa országgyűl Ferencz, Z

lós hazaszá elhelyezése

Eszte 7—15. év gyermekek

XX. t. cz. Eszte

borital és f tessége vég

zához, — Arad tanintézetel

tulterhelése nyoknak or közoktatásü

Arad szeknek a f szegés utjá tárgyában a

felirat nácsi javas közgyűlés.

Bocsi Csupa

nek a bö való adak

vita. A tar vasolt me

szobrára. Ferenc

kélynek ta Debreczen

koronát ja Vecse

vetítő ind javasolt ad

Ezt a Követk

Andaházy— város törvé

seltetése tá korlat szeri

javasolta ki állásban me

Ezután zottságot, a Adolt és Olá

Manó, Szab Szánthó Sár Dezsó máv. megbízatás

Ezután folytán n számtiszti betöltése. A

megkeresi hasonló szellemű feliratnak az országgyűlés képviselőháza elé leendő terjesztése iránt.

Az átiratok.

Az izgalmak lecsilapultával gyorsan le-
darálta a tárgysorozatot. A tanács javaslatait egymásután fogadták el, vita nélkül.

Zalavármegye közönségének a lőszer-
és eszközök forgalmának szabályozása tár-
gyában a belügyminiszterhez, —

Esztergomvármegye közönségének a
csavargásnak közbiztonsági és állategészség-
ügyi céllokból megfékezése tárgyában a kép-
viselőházhoz, —

Kolozsvár város tanácsának a saját-
társról szóló 1881. évi XLI. t. cz. 22. § a
2-ik pontja értelmében, a székesfőváros ja-
vára nyújtott kedvezménynek, a törvényha-
tósági joggal bíró városokra kiterjesztése tár-
gyában a kereskedelemügyi miniszterhez, —

Kassa város közönségének felirata az
országgyűlés képviselőházához II. Rákóczi
Ferencz, Zrinyi Ilona és gróf Bercsényi Mik-
lós hazaszállítandó hamvainak Kassán leendő
elhelyezése iránt, —

Esztergom vármegye közönségének a
7—15. év közötti elhagyottak nyilvánított
gyermek tartási költségeit megállapító 1901.
XX. t. cz. 3. § a megváltoztatása iránt, —

Esztergom vármegye közönségének a
borítal és fogyasztási adópótlék alóli men-
tessége végett az országgyűlés képviselőhá-
zához, —

Arad város közönsége a népoktatási
tanintézeteket látogató gyermekek szellemi
tulterheléseinek s az ebből származó hátrá-
nyoknak orvoslása érdekében a vallás- és
közoktatásügyi miniszterhez, —

Arad város közönsége a vidéki szín-
szeknek a fővárosi színházakhoz szerződés-
szegés útján szerződésének megállapítása
tárgyában a belügyminiszterhez intézett, —

feliratokra és átiratokra vonatkozó ta-
nács javaslatokat vita nélkül fogadta el a
közgyűlés.

Bocskay fejedelem emléke.

Csupán Hajdumegye közönségé-
nek a böszörményi Bocskay-szoborra
való adakozás iránti átiratánál támadt
vita. A tanács silány 200 koronát ja-
vasolt megszavazni Bocskay István
szobrára.

Ferenczy Gyula szégyenletesen cse-
kélynek tartja a tanács előterjesztését
Debreczen város közönségéhez. Ezer
koronát javasolt adni.

Vecsey Imre főjegyző erre köz-
vetítő indítványt tett és 500 koronát
javasolt adni.

Ezt a közgyűlés elfogadta.

Aprióbb ügyek.

Következett a tanács előterjesztés az
Andaházy—Szilágyi-intézet bizottságában a
város törvényhatósági bizottságának kép-
viseltetése tárgyában. A tanács a régi gy-
akorlat szerint a főjegyzőt és a főügyészt
javasolta kiküldeni. Elfogadták. A gondnoki
állásban megmaradt Csiky Lajos is.

Ezután újra alakították a világitási bi-
zottságot, amelybe a közgyűlés Körner
Adolf és Oláh Károly tanácsnokokat, Bechert
Manó, Szabó Kálmán, K. Kiss József és
Szánthó Sámuel bizottsági tagokat és Garda
Dezso máv. fűtőházi főnököt küldte ki 3 évi
megbízatással.

Számítást-választás.

Ezután következett a kinevezés
folytán megüresedett számvevőségi
számítási állásnak választás után való
betöltése. A főispán a névszerinti, tit-

kos szavazást elrendeli. Az eredmény
az lett, hogy Haty Jenőt 46 szavazat-
tal választották meg Rankai 40 sza-
vazata ellenében.

Vita nélkül.

Ezután a tárgysorozat hátralévő pont-
jait vita nélkül fogadták el. Az adótárgyak
és adókötelezettek 1904. évre vonatkozó
összeírási költségeinek fedezésére 6000 ko-
rona rendkívüli költséget engedélyeztek.

Elfogadták a tanács javaslatot a szőlő-
lőskertekben alkalmazott csöszöknök hosszú
lőfegyverrel ellátása iránti kérelem tárgyában.

Nagy Lajos debreczeni lakos fellebe-
zését a közut-rendezés iránti kérelme tár-
gyában elutasították.

Tudomásul vették a tanács javaslatot
Szatmár vármegye gazdasági egyesületének
a kisbirtokosok terhei könnyítése végett a

földmívelésügyi miniszterhez intézett fel-
irata tárgyában, valamint a magyarországi
bortermelő és borkereskedő országos szö-
vetségnek és a verseczi közgazdasági egye-
sület borászati szakosztályának az olasz

borvám tárgyában a kormányhoz intézett fel-
iratára vonatkozó tanács javaslatot is, Kéki
Sándor ajánlatát a Dobozi féle ház utáni

ondódi földnek megvétele tárgyában szintén
Bőr József felebbezése fizetési halasztás
iránti kérelmével együtt elutasították. A

szabadságolás iránti kérvények alapján a
szabadságot a tisztviselőknek megadták. Az
orvostudori oklevél kihirdetésével a közgyű-
lés útján.

A szerelem halottjai.

A jogakadémiai tanár borzalmas tragédiája.

A budapesti tisztviselőtelep árnyat és
enyhet nyújtó fái alatt tegnap reggel félki-
lencz órától egy asszony jár zilált hajjal,
kezeit tördelve s egy beteg őszbecsavaro-
dott ember siratja legszebb reményeinek
bimbóját. Egy villanás, egy dörrenés . . .
Meggzokott tragédia a főváros falai között
s mégis megdöbbsent és el fog bennünket
az iszonyat. Beteg ember, beteg agyvelő lá-
zas szenvedelmében okozta ezt a véres,
szomorú tragédiát, a melyről heteken, hó-
napokon keresztül fognak beszélni azok, a
kik a tragédia áldozatát, egy szép fiatal le-
ányt, ismerték és szerették.

A szerelmesek.

A tisztviselőtelepen, a Delej uteza 1.
szám alatt gyönyörű kerttel körülvett villá-
ban lakik dr. Kremmer Antal, a negyedik
kerületi főreáliskola tanára, a családijával. A
tanár tizenkilenc éves Ilonka nevű leány-
káját június 1-én megkérte dr. Mauritz Gyula
huszonhat éves, eperjesi jogakadémiai tanár.
A kis leányka, aki már hosszabb idő óta
szerelmes volt a daliás, nagyműveltségű fi-
atal emberbe, készséggel nyújtotta kezét sze-
relmesének, a szülőknek kifogások a fiata-
lok frigye ellen. Ezek is beleegyeztek. Kikö-
tötték azonban, hogy az esküvővel Ilonka
fiatal kora miatt egy esztendeig várni kell.
A boldog vőlegény eleinte hallani sem akart
a hosszú terminusról, Kremmerék azonban
hajthatlanok maradtak s így végre is enged-
nie kellett.

Időközben hogyan, hogyan nem Krem-
mer Ilonka szülei megtudták, hogy a vőle-
génynek régibb keletű és súlyos természetű
betegsége van. Kérdőre vonták dr. Mauritzot,
aki nem is tagadta a dolgot, de azt mondta,
hogy a betegsége már olyan stádiumban
van, hogy a legközelebb már teljesen ki fog
gyógyulni. A leányka szülői tisztában voltak
a betegség természetével, azért ez idén má-
rczius 1-én felbontották az eljegyzést.

A szerencsétlen vőlegény azóta ugy-
járt a világban, mint valami alvajáró. Ke-
rülte az embereket s azok is kerültek őt,

mert folyton életuntságról panaszkodott
nekik.

— Nem érdemes élni — mondta. Meg-
látják, hogy rossz végem lesz!

Június elsején dr. Mauritz Gyula Lipik-
fürdőre ment testi és lelki betegsége ellen
gyógyulást keresni. Csak két hétig tudott
azonban ott maradni. Június 15-én feljött
Budapestre s azóta itt tartózkodott. Özvegy
édes anyjánál Üllői-ut 105. szám alatt
lakott.

Dr. Mauritz Gyula attól a naptól fogva,
mikor a fővárosba visszatért, folyton ott jár-
kált Kremmerék háza körül, ahová nem
szabad volt neki a lábát betenni. Órákat
töltött el szerelmesének csukott ablaka alatt.
A házbeliek tisztelték a szerencsétlen sze-
relmes nagy szenvedélyét s nem zavarták.

Az utolsó bucsu.

Tegnap reggel jókor eltávozott lakásá-
ról, avval hogy nagyobb sétát szándékozik
tenni. A Delej-utca felé vette útját s egye-
nesen benyitott Kremmerékhez.

Kremmerné kint volt az udvaron, amely
egy gyönyörű virágos kert. Mauritz kalap
levéve közeledett hozzá s csendes hangon
esdeklően arra kérte, hogy engedné meg,
hogy elbucsúzzék Ilonkától. Hosszabb utra
megyek, szólott, vagy jövök vissza, vagy sem.

Kremmerné megtagadta a találkozást.

— Ön nem beszélhet többé a lányom-
mal, szólott. Régi emlékek felújítása nem
tanácsos, nincs benne semmi ráció. Ön elég
fájdalmat okozott nekünk ugyis.

Kremmerné utána sietett.

— Hová megy?

— Tehát megtagadja? kérdezte Mau-
ritz dr.

— Meg.

Mauritz megfordult s tántorgó léptek-
kel haladt a ház felé.

— Valami kis dolgom van fenn a la-
kás mellett, azt csak megengedik, hogy föl-
menjek! . . .

Kremmerné —bár sejtette, hogy a
fiatalember nem jóban töri a fejét, ezt
a kivánságot azonban nem tagadhatta meg.

A fiatal tanár tényleg nem a lakás
mellé ment, benyitott az előszobába s mi-
vel jól ismerte a járást, egyenesen a háló-
szobába ment.

Négy lövés.

A következő pillanatban egymásután
négy hatalmas lövés reszkettette meg a kis
nyári lakás falait. Az anya és Kremer ta-
nár berohantak a hálószobába és amit itt
láttak, az szinte leirhatatlan.

A gyönyörű szőke Ilona, hálóingben,
véres arcczal holtan hevert az édes anyja
ágyában, mellette a földön fekete szalon-
kabatban szintén holtan feküdt a vőlegény,
dr. Mauritz. Négyeszer lőtt, kétszer a leány
fejébe, kétszer a saját koponyájába.

A lövések mind találtak, a leány fel-
sem ébredt az alvásából, a fiatalember szin-
tén azonnal meghalt.

A szerencsétlen család örjögése ret-
tenetes volt, amikor meglátták a borzasztó
vérengzést. A leány beteg nagyanyja hónapok
óta fekszik súlyos állapotban, kiugrott az
ágyából, örjögött, jajgatott, majd eszmélet-
lenül terült el a földön. Az anya sirt, tépte
a ruháit.

Nemsokára megérkeztek a mentők is,
de már nem segíthettek, mind a két holttest
kihült volt már.

Egy negyed óra mulva megjelent a
vőlegény anyja, a szerencsétlen özvegy-
asszony, aki a fiatalemberben egyetlen tá-
maszat vesztette el.

Mi az ujság?

— **Agyonszurt csábitó.** Gollasoviezben a 70 éves Larisch Hugó leszurta a fiatal feleségénél talált Gardeau csábitót, a kivel felesége már hosszabb ideje viszonyt folytat. Larisch a tett elkövetése után önként jelentkezett a rendőrségen.

Kegyetlen szülők. Tegnap vonta kérdőre a wiesbadeni bíróság Ettinghauser Valentin munkást és feleségét, akik borzalmas kegyetlenséggel bántak 7 éves kis leányukkal. Az orvosi vizsgálat szerint a kis lány teste tele van sebekkel és hónapokig kell feküdnie, míg a szenvedett sérüléseket kiheveri. A bíróság a kegyetlen szülőket 6 hónapi börtönrre ítélte, a kis leányt pedig a felgyógyulása után menhelybe adják.

Felfalták a patkányok. Borzalmas leletre akadt egy Hallebau nevű munkás egy ház félreeső helyén. Egy körülbelül 8 éves fiú holttestét találta meg, amelyet már a patkányok félig felfaltak. A kis fiú egy munkásnak a gyermeke volt és már két hét előtt tűnt el a büntetéstől való félelmében és bebújt egy nagy farakásba. Éjjelen át ott aludt, de kibujni már nem volt képes. A szerencsétlen kis fiú — segítséget nem kapván — ott veszett és csak tegnap akadtak rég eltűnt holttestére.

Király fia — káplár. Az egyik belgrádi lap a következő királyi parancsot közli:

— **Katonák!** Sándor főherceg ő fenéke a 6-ik Sándor-ezred 3-ik zászlóaljában mint közlegény hat hónapi szolgálati idejét kiszolgálta s ezzel a törvényesen előírt kvalifikációnak eleget tett, ezek után én káplárrá neveztem ki. **Katonák!** Mivel az előléptetési fokozatot közöltem második fiammal, elvárom, hogy veletek együtt a szerencse, a dicsőség és tisztelet utján fog haladni. Közlöm veletek ezt az előléptetést s ezzel köszöntekek benneteket: Éljen az én büszke hadseregem! Éljen a szerbség! Belgrád, 1904. június 10-én. Péter m. p.

Inzultált tankerületi főigazgató.

Platz Bonifac dr. szegedi kir. tankerületi főigazgatót, a magyar tudományos irodalom kitűnőségét nyílt utcza során inzultálta egy szegedi ittas ember, akinek az éjszakai tivornyázás elvette az eszét, mert minden ok nélkül bántalmazott egy soha másnak nem véto férfiut, aki állásánál és koránál fogva sem védekezhetett az utcán. Az eset így történt:

Platz Bonifac dr. tankerületi főigazgató, tegnap reggel néhány percczel hat óra előtt, hagyta el Dugonics-téri lakását, hogy szokás szerint a templomba menjen, ahol a mellékoltárnál csendes misét szokott végezni.

Amint a főigazgató a Somogyi-utcán végighaladt, egy dülöngélő alak botlik elébe és durva kifakadások között a falhoz löki a védtelen papot, majd öklével olyan csapást mért az arcába, hogy a kalap is a földre hullott.

Ember alig mutatkozott még az utcán, így a főigazgató teljesen ki volt téve a lelketlen ember eszeveszett, durva támadásának. Az egyik házból szerencsére kijött egy munkás ember, aki megfékezte a pityókás alakot és rendőrt is hívott. Kiderült, hogy az illető alak Tóth Vilmos kárpitós, aki ellen Kocor János kihágási bíró megindította a hivatalos eljárást.

Egy fővárosi orvos szökése.

[Megugrott a hitelezők elől.]

A fővárosi társadalmi és orvosi körökben ismert Kozma Artur dr. a bakteriologiai intézet igazgatója, a józsefvárosi demokrata kör alelnöke szerda óta a fővárosból eltűnt, hogy Amerika felé vitorlásszék.

Tudósítónk Kozma Artur dr. szökéséről a következőket jelenti: Kozma Arthur dr., aki a gazdag Tafler családból származik, fiatal kora daczára a főváros társadalmi köreiben vezető szerepet játszott. Feleségét, a ki leány korában egy fővárosi éjjeli kávéházban mint kaszirnő volt alkalmazva, nyolcz év előtt beleszeretett és szüleinek a beleegyezése nélkül nőül is vette.

Kozma Artur dr., aki a Kerepesi-ut 61. sz. házban négyszobás lakást tartott, a mult héten egy bizonyos Lux Nánán nevű embernek átadta és butorait eladta. Felesége vasárnap utazott el, ő pedig, minden értékesebb csomagjait ládába elszállította, vasárnap hagyta el véglegesen a lakást.

Az éjtóra a következő irást függesztette ki a páciensek tudomására:

Helyettesem távollétem alatt a lakospénztárnál dr. Herzfeld Lajos Kerepesi ut 72 szám.

A munkáspénztárnál dr. Uhrík Nándor Kerepesi-ut 73.

Kozma Artur dr. orvosbarátainak azt mondta, hogy fürdőköruttra indul, de ő jobbnak látta hitelezőitől amerikai tengeri vitorlázást.

Leharapta a felesége orrát.

Budapesten, a Damjanich utca 54. szám alatt egy kalapgyáros házában pénteken reggel véres családi dráma történt. Egy férj, aki hónapok óta nem dolgozik, kétségbeesésében leharapta a felesége orrát. Az asszony sikoltott, jajgatott és mindenféle rongyokkal igyekezett eltorlasztani a vért, a mely szinte zuhogott a fél orrából, a férj ezalatt nyugodtan odaállt a sarki rendőr elé és följelentette magát.

Az asszonyt Grün Katának hívják, 22 éves es két esztendő óta felesége egy elszegényedett asztalosmesternek, Grün Józsefnek. Az asztalosmester igen szegény ember, mindenét elvitte a végrehajtó, a műhelyét, a butorait, úgy, hogy ő is, a felesége is lakás és kenyér nélkül maradtak. Ehhez a szerencsétlenséghez új csapás járult. Az asszonynak kis babája született, egy csodaszép gyermek, a ki már születésének első pillanatában érezte a sors kérélehetetlenül súlyos kezét: az utcán született.

A kis leánykát elküldték Acsára a nagy mamájához, az asszony pedig a kórházba került. Egy hétig feküdt a kórházba, azután elszegődött dajkának Feldmann kalapgyáros-hoz, aki a Damjanich utca 54. számú házban lakik. Feldmannék megszerették a derék, tisztességes asszonyt, sajnálták a szomorú sorsáért és ígérték, hogy valamiképen majd segítenek rajta.

A férj, az elzüllött asztalos megtudta, hogy feleségének kezd jól menni a sorsa, ettől fogva naponta eljött az asszonyhoz és csábitgatta haza. Az asszony, aki még mindig szerette az urát, megígérte, hogy amint lesz valami állása, kereste, elhagyja a helyét és visszatér hozzá. A férj, aki brutális, követelődző ember volt, ezzel nem elégedett meg.

— Azonnal gyere haza, akarom, parancsolom.

Az asszony ellenkezett. Szeliden beszélt hozzá és kérte, hogy legyen tisztességes ember, szerezzon magának valami állást és visszatér hozzá szívesen.

Pénteken reggel hét órakor kopogtatott valaki Grüné ablakán.

— Az uram lesz! — mondta szinte rettegve, felvett egy nagy kendőt magára, úgy ment ki az udvarra.

Tényleg az ura volt. Ismét a régi témát feszegette, kérte az asszonyt jöjjön haza. Közben csak úgy gözölgött a pálinkaszag a szájából.

— Megint ittál, ugy-e? — mondta neki az asszony — így soha nem csábitasz vissza. Inkább meghalok, semhogy egy züllött emberrel éljek együtt!

Többet nem beszélhetett a szegény asszony. A férje ráugrott és mintha megakarta volna csókolni, leharapta az orrát. Nagy sugárban szökött ki a vér az asszony orrából és a nagy fájdalomtól elájult.

A sikoltására kirohantak a házbeliek elállították a vért és azután kihívták hozzá a mentőket.

A férj önként jelentkezett.

Egyházak és iskolák.

A róm. kath. templomban holnap, mint mely Pünkösd után a VI. vasárnap, a következő sorrendben tartatnak istentiszteletek: Délelőtt 6 órakor misézik Pák Emil, 7 órakor Szabó István 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgymn. nővendékek részére, 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános mondja segédlettel, nagymisé után Szabó István prédikál, háromnegyed 11-kor a Svetits-zárda növendékei s az elemi iskolások jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond, fél 12-kor dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános keresztény tanítást tart, 3 órakor lytania, utána sz. olvasó. 5 órakor a Rózsafüzér társulatának hónapos ajtatóságát végzi dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános szt. beszéd, körmenet és lytániával.

Iskolai értesítés. A helybeli ref. főgimnaziumba ujonan belépni kívánó növendékeket július havában minden hétköznap d. e. 10 és 11 óra közt jegyzem elő. Az előjegyzés alkalmával a keresztlevél és az iskolai bizonyítvány felmutatandó. A helybeli tanulók elintézett jótéteményes kérvényeiket szintén ebben az órában kaphatják vissza az igazgatói hivatalban. Debreczen, 1904. július 1. Karai Sándor, igazgató.

Kitűnő leányok. A Svetits leánynevelő intézet értesítője most jelent meg, a melyből a kitűnő osztályzatot nyert növendékek névsorát a következőkhen közöljük: Az első elemi osztályban: Altmann Vilma, Belányi Magda, gróf Csáky Bóra, Horváth Mariska, Horváth István, Husz Rózi, Lakatos Mariska, Lösch Lili, Sebess Jenő, Szilágyi Dezső, Than Gizella, Wilhelm Erzi, Wolafka Marianna. A második elemi osztályban: Berzöffy Loránt, Kardos Anna, Majda Gizella, Márton Gabriella, Mengele Margit, Orosz Olga, Ujlaki Katinka. Harmadik elemi osztályban: Bárdos Gizella, Éder Nóra, Kernhoffer Emma, Kiss Irén, Pigai Lujza, Pogány Erzi, Rákli Margit, Tamássy Anna. Negyedik elemi osztály: Majda Irén, Ónody Erzi, Strohbach Jolán, Tamássy Róza, Tikos Magda, Tikos Etelka, Tolnay Erzi. Az első polgáriban: Engesser Ilona, Irinyi Ilona, Engesser Ilona, Moskovits Géza, Neumann Anna, Szekeres Ilona, Szük Valéria. Második polgáriban: Bach Erzi, Balla Ilona, Gombácsy Margit, Hoscieslavszky Boriska, Kricsfalusy Hermin, Popper Anna, Rátz Sári, Varga Erzi. A harmadik polgáriban: Boross Anna, Csáky Viola, Fischer Irén, Lázary Margit, Szentessy Mariska. A negyedik polgáriban: Barta Etel, Hegedüs Alice, Kőszegi Irén, Neumann Anna, Peiser Ella, Tóth Mariska, Zádor Jolán.

A református egyház presbiteriuma július hó 3-ik napján — vasárnap — délelőtt 10 órakor, az egyháztanácsstermében közgyűlést tart. Sok mindenről szó esik, csak az egyetemről hallgatnak a vaskalapos atyafiak; hát a szégyenletes határozatról jobb is hallgatni.

Társas-élet.

A debreczeni társas élet egyik tehetséges, rokonszenves szép leánya a napokban jelesen tette le az érettségi vizsgát, mint a zenede növendéke pedig a hegedűjátékban már többször mutatta be nyilvános szereplései alkalmából kiváló művészi tehetségét is.

A szép leány tiszteletes Baja Mihálynak dicsekedett el érettségi vizsgája eredményével s lányos őszinteséggel kérdezte, hogy *tanárnő, hegedűművész* vagy *nőorvos* legyen-e?

A mosolygós tiszteletes rögtön készen volt a felettel s jóízűen ajánlotta a tudós és művészkisasszonynak, *hogy legyen papné*. Hozzá fűzte magyarázatképen, hogy így egyik pályát sem kellene elajtonie, mert segíthet férjeurának: *taníthatja* templomon kívül a népet; e mellett foglalkozhatik hegedűjével: lehet *hegedű művész*; urának pedig minden bajában szerető hitvestársa a legjobb *orvosa*.

A szép leány nevetve egy napi gondolkozási időt kért a feleletadásra.

UJDONSÁGOK.

Egy igazi magyar úr halála.

A régi jó táblabírák kora végképen lejárt. Csak elvéve akadunk még egy igazi, öreg magyar uriemberre, kinél a hatvanas évek idejét jellemző tiszta magyar sovínista gondolkozásmód, magyaros jókedély és nyílt szívűség erőnyeit megtalálhatjuk.

Ilyet temetnek ma Szatmárvármegyében, Nagyszekeresen. Boldogult *Isaák Dezső* a magyar uriemberek ritka példányképe volt.

Szatmárban, ahol ugyan még az ősi birtok kufár kezekbe nem került, elég gyakran találkozhattunk ilyen nemes öreg magyar urakkal.

Nem képeznek ők ott külön osztályt, mint amilyené a vármegyei modern zsenrités ma napság alakult. Ők ott élnek a népközt, a néppel; együtt érezve, együtt gondolkozva, sirva és vigadva, s főként egyesülve az igaz magyar élet tesvéries légkörében. Azt mondják erre az ujkor ifju óriásai: nem haladnak a korral. Persze, hogy nem haladnak, ha arról van szó, hogy vetközzük le apródonként mind, a mi magyar.

Isaák Dezső igazi magyar uriember volt. Ifju korától elkezdve élénk szerepe volt a megyei életben. A tekintetes vármegye (mamá a méltóságos, vagy legrosszabb esetben a nagyságos czim járja!) vezéremberei közt tisztelte őt mindég. Meg is választotta a fehérgyarmati kerület hosszú ciklusokon át követjének s *Isaák Dezső bátyánk*, mint vérbeli Kossuth-párti képviselő sokáig volt köztisztelőben és szeretetben álló tagja a Karok és Rendek tisztelt házában.

Majd mint jó kálvinista család sarja, részt vett egyháza ügyeiben is. Feljárt ide hozzánk Debreczenbe a kerületi közgyűlésre, néhai Révész Bálint ideje alatt. Buzgalma s rokonszenves egyéniségeért Vályi Jánosnak főgondnokká történt megválasztásakor a szatmári traktus segédgondnokául választotta. Sohasem volt oly rendezett és virágzó a szatmári traktus, mint a mikor Kiss Áron mostani püspök volt ott az esperes és *Isaák Dezső* pediglen a főkúrator!

Részt vett a konventi és zsinati gyűléseken is. Majd öregebb napjaiban visszavonultan élt nagyszekeresi kúriáján; itt érte a halál 3 nappal ezelőtt, de hosszas kínos szenvedés után.

Egy magyar uriemberrel megint kevesebb. Másoknál egy fejjel magasabb alakja, magyar ruhájával, bé nem ütött tetejü ke-rek Kossuth-kalapjával, eltűnik mindenek szeméből. Csak emléke marad szívünkben; meg az a fájó sejtés, hogy hej a régi jó magyar uri emberek, magyaros izlésükkel, nyíltságukkal, magyaros gondolkozás módjukkal és életmódjukkal pusztulnak közülünk, egyre pusztulnak.

— Is —

Pongó Lajos, a csizmadia.

Pénteki számában a czimére érdemtelten „Szabadság” czimű ujság a feletti dühében, hogy Debreczen város köztörvényhatósági bizottsága a zsandár-javaslatot nem szavazta meg a főispán kedvéért, éretlen tréfákkal spékelt tudósítást közölt a közgyűlésről, amelynek ellenzéki tagjait guny és nevetség tárgyává akarja tenni.

Többek közt *Pongó Lajos* városi képviselő neve után odatette: a derék csizmadia. A czélat világos, miért emlegette a foglalkozását *Pongó Lajos*nak. Gunyolta vele. Nevetségessé szerelné tenni.

Hát igenis, *Pongó Lajos* városi képviselő csizmadia, még pedig derék csizmadia. Talpig tisztességes, becsületes iparos ember. Váltót nem hamisított még soha, se másokat nem csalt és károsított meg. Az ő keze tisztos munkában kérgesedett meg.

De a kormányparti „Szabadság” szégyenlen tartja, ha valaki csizmadia. Hát szégyen a tisztos ipar? A becsületes kenyérekéret gúnyt érdemel?

Pongó Lajos tisztességben, becsületben ösztült meg, nem pedig a fegyházban. A polgártársainak tiszteletét, szeretetét vitta ki évtizedeket meghaladó köztevékenységével. Az ő szavának Debreczenben éppen ezért sulya van, pedig csak csizmadia, de a „Szabadság”-nak, bár a szabadelvűpárt hivatalos lapja és szerkesztőjének, a szerencsétlen *Rudnyánszky Gyulának*, bár országos nevű költő, semmi sulya nincsen.

Ha a költőt és a csizmadiát rátesszük a mérlegre, hát az a derék, becsületes csizmadia javára fog billenni, mert a hirneves költő oly pehelyszerű könnyűség, hogy a legkisebb szél is elsodorja — Debreczenből.

— Kiss Áron püspök utazása.

Agg főpásztorunk, *Kiss Áron* püspök tegnap délután elutazott Szatmárba, s ma jelen lesz az *Isaák Dezső* volt országgyűlési képviselő és egyházmegyei gondnok temetésén Nagyszekeresen. *Isaák Dezső* ez év folyamán a negyedik elhalt gondnoka a tiszántuli egyházkerületnek.

— A kamara tanácskozásai.

A keresk. és iparkamara csütörtökön július 7-én tartja rendes közgyűlését. Ezt megelőzőleg halmozott tevékenységet fejt ki az egész hivatal, hogy minden alaposan elő legyen készítve. Szávay titkár ma szombaton Böszörményben tárgyal az ottani keményseprő szabályrendelet ügyében. Innen Munkácsra utazik, hogy államsegélyes kérelmek dolgában szemlét tartson. Hétfőn délután 3 órakor elnöki tanácskozás, délután 4 órakor előkészítő közös bizottsági ülés lesz, melyre haza érkezik és kedden a szatmári kereskedő társulat helyiségében az ottani közeget-vám kérdésében tart értekezletet. A kamara azután szeptemberig közgyűlést nem tart.

— **Vármegyei közgyűlés.** Ma délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlés lesz Hajdúvármegye szürkére meszelt házában (az igazi Fehérjő színéhez kezdünk visszatérni.)

— **A nagyváradi hírlapirodalom** körében nevezetes változás történt. A biharmegyei szabadelvűpárt közlönyének, a „Szabadság”-nak a szerkesztésétől megvált az előrehaladott koru *Hegyesi Márton* szerkesztő, az országos nevű historikus. A lapot, mint felelős szerkesztő *Biró Lajos* kartársunk fogja vezetni, aki elsőrendű tagja a vidéki hírlapírásnak, a kit tolla, képzettsége, tiszta jelleme hivatott ennek a nehéz hivatásnak betöltésére.

— **Helyreigazítás.** A csütörtöki közgyűlésről közölt tudósításunkban tévesen közöltük, hogy Komáromy Antal gyámpénztárnok és Máthé Miklós házi pénztárnok a csendőr javaslat mellett, vagyis a napirendről való levétel ellen szavaztak. Ez tévedés, mert ők egyáltalán nem szavaztak.

— **Távozó szenior.** Harsányi Pál főiskolánk mult iskolai évi rokonszenves széniora tegnap tette le tisztségét, melyet oly buzgalommal s nemes ambícióval töltött be, hogy működési ideje hosszú ideig emlékezetes marad úgy a főiskola ifjusága, mint városunk közönsége előtt. Az egyháztársadalmi összejövetelek szervezésében uttörő munkát végzett s lelkes vezetése alatt a theológus ifjak egész éven át templomi s imaházi istenitiszteleteket teljesítettek. Elhozta körünkbe a Bethlen Gábor pesti ref. ifjusági egylet tagjait, egész télen át prot. estélyeket rendezett közönség nagyrészvételével: az estélyek jövedelméből igen sok bibliát s vallásos iratot vett a szegény gyermekek és családok részére. Most a közszeretben álló szenior bucsut mond az alma maternek és Debreczennek; ma indul külföldi körutjára, hogy ismeretekben gazdagodva térjen vissza s folytassa az anyaszentegyház építésének szent munkáját.

— 48-as olvasó-kör a Csapóker-

ben. A következő felhívás közlésére kerettünk fel: Folyó hó 3-ikán, vasárnap délután 3 órakor a „Csapókeri függetlenségi és 48-as olvasó-kör” a jelenlegi fiu iskola tantermében gyűlést tart, melynek tárgya a kör vagyonának gyarapítása céljából egy mulatság rendezésének részletes megbeszélése, melyre a kör t. tagjait s mindazokat, kik a kör iránt érdeklődnek, tisztelettel meghívja az elnökség.

— **A kesergő főispán.** Arról értesülünk, hogy Domahidy Elemér erősen a szívére vette, hogy a zsandár javaslatát leszavazták; mert így most a Juhász Ignác indítványa szerint: „okvetlenül újra kell szervezni a rendőrséget”. Igen, de ám ennek a szervező bizottságnak az elnöke Domahidy főispán volt, kit, úgy látszik hogy a történetek után, feszélyeznének a tárgyalások és ezért olyan kijelentést tett, miszerint a szervező-bizottságban viselt elnökségéről lemond. — Ez azonban nem tartja vissza a rendőrségi szervezés fontos kérdésének — tárgyalását, — [ugyanis Kovács József polgármester, helyettes elnök megígérte, kezet adott reá Juhász Ignác-nak, hogy a rendőrség újra szervezését mielőbb tárgyalni fogják. Ezen ígéretre állott el a kemény Juhász Ignác egy csiklandós napirend előtti felszólalástól.

— **A „Munkásdalegylet“.** f. június hó 2-án szombaton a „Bika“ disztermében dalestélyt tart, melyre a figyelmes rendezőség már mindent elintézett, hogy a megjelenő közönség egy kellemes estét szerezzen magának. Ugy a műsor összeállítása, mint Veress Tóni bőszőrményi hirneves bandája bizonyára kellemesen fogják meglepni a közönséget. A dalegylet régi jó hirneve s mulatságai rég idők óta ismeretesek városunk műértő közönsége előtt, s hisszük, hogy mint eddig úgy most is szép közönség fogja felkeresni a „Bika“ disztermét.

— **A debreczeni Székely Társaság** f. évi július hó 3-án vasárnap délelőtti 11 órakor a Jogász és Tisztviselői Kör helyiségében választmányi ülést tart, a melyre a választmányi tagokat ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Ösztöndíjak és oda ítélese.** A tisztántuli ref. egyházkerület a Budapesten fennálló Eötvös kollegiumban két alapítványt tett református tanárjelöltek részére. A növendékek tudomány egyetemre járnak, de azonkívül minden félévben tartoznak a pesti theológián bizonyos egyháztörténelmi s hit-taniorákat hallgatni. Így kíván a kerület magának egyházas érzelmű tanárokat nevelni, amire napjainkban igen nagy szükség van. A négyévre szóló feltételeket július 11-én fogja az illetékes bizottság teljesíteni. 6 pályázó akadt, mindannyian most érettségizett, kitűnő református ifjak.

— **Szükség törvényt bont.** Megemlékeztünk már lapunkban arról, hogy a Hortobágyon a marhaállományt száj és körmőfájás miatt elzárták a kihajtás elől. Ez ovóintézkedésbe azonban beleszólt a természet váratlan, de kérlelhetetlen ereje. A nagy szárazság miatt ugyanis a hortobágyi jószágok éhen veszttek volna el, ha nem kaptak volna gazdáink engedélyt a jószág elhajtására. Most értesülünk azonban a belügyminiszter rendeletéről, mely engedve a gazdák kérelmének, a jószágoknak a Hortobágyról való elhajtását kivételesen megengedte.

— **Az elkeseredett diák.** Az '00 ref. főgimnázium 5. osztályának egyik tanulója 1 tantárgyból megbukott. A fiu nagyon szívére vette a szekundát és nem mert hazamenni. Hanem szomorúan, étlen-szomjan bujkált a városban. A fiu édes atyja, aki vidéken ev. ref. lelkész, a rendőrség segítségével fölkutatta és hazavitte az elkeseredett diákot, aki majd a nagy szünet után kijavítja azt a szekundát.

— **Bimbóhullás.** Uray Vilmos és neje szül. Szarka Eszter szomorúan jelentik, hogy immár két éves kis leányuk, Irénke tegnap meghalt. A kis halott temetése Szent-Anna utca 31. szám alól a róm. kath. hitvallás szertartása szerint vasárnap délután fél 5 órakor lesz. Egy bimbóval kevesebb a földön, egy angyallal több a mennyországban.

— **Debreczeni menyecske Párizsban.** Érdekes eljegyzési és esküvői hírt vettünk. Egy derék, szép debreczeni református polgár leányt Párizsba hódít el az igaz szerelem menyecskének. Tóth József debreczeni polgártársunk kedves leányát Esztikét jegyezte el Kovács Antal női szabász Párisból. Az eljegyzés csütörtökön történt meg és most vasárnap meg lesz az esküvő is, amely után a kedves polgárleányt egyenest Párizsba viszi szerető ifju férje menyecskének. Ugyanis Kovács Antal már öt év óta él kint Párizsban, a világvárosában és mint kiváló női szabász egy előkelő párisi czégnél van alkalmazásban.

— **Meghaltak** július elsején: Muszter Juliánna 7 éves ev. ref. Molnár János 7 hónapos ev. ref. Fülöp József 13 éves ev. ref. Gulyás Sándor 2 hónapos ev. re.

— **A debreczeni kereskedő ifjak** társulatának dalköre 1904. évi július hó 9-én, szombaton, a nagyerdei Dobospavilonban tánchezal egybekötött zártkörű dal- és zene-estélyt rendez. Belépti-díj személyenként 2 kor. Családjegy 3 személyre 4 kor. jegyek előre válthatók: Szabó Lajos fia, Zádor Lajos, Dongán és Somossy urak üzletében és este a pénztárnál. Kezdeté este 9 órakor. Alapító és pártoló tagok szabadjegyeiknek felmutatása mellett, belépti díjat nem fizetnek. Alapító és pártoló tagsági aláírást a pénztár a dalestélyen elfogad. Felülfizetések köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak. A meghívó kívánatra előmutatandó.

— **A férfi ruhás grófnő meghalt.** A régibb debreczeniek előtt jól ösmert alak volt Rhédey Ilonka grófnő, a kinek másfél-évtizeddel ezelőtt rendes törzsasztala volt az Arany-Bika kávéházban, a czivisek között is. Ezen különczködő, de elmés, okos asszony halálát jelentik most Brassóból. Férfi kalapban járt, férfi czipőben, rövidre nyírt hajjal és egyszerű reverendaszerű öltetben. Vendéglőben érkezett, erős szivarokat pőfékelt és a legszabadabb szellemben beszélt az életről, melyről nagyon is sötét nézetei voltak.

— Nem ér ez az élet egy pipa dohányt sem!

A hajdan híres Rhédey erdélyi fejedelmi család utolsóelőtti női sarja hunyt el a grófnővel. A híres család nemesi czimerét négy évvel ezelőtt fordították meg a czintrembe, a mikor az utolsó férfi sarjadékot, Rhédey Gábor gróftot vitték le a nedves, dohos kriptába szerepívő ősei mellé. Most újból megmozdítják a bemohosodott, hatalmas márvány fedeleket, aztán még csak egyszer nyitják meg újra — utoljára. A most elhunyt Rhédey Janka grófnő 1840-ben született Disznód községben, apja Rhédey Lajos gróf földbirtokos állandóan az akkor még Bibarmegyéhez tartozó Debreczenben lakott. A család Rhédey erdélyi fejedelem leszármazottja s rokonságban van az angol királynő családjával is. Rhédey Janka férje Bárdossy György táblabíró volt Marosvásárhelyen s az erdélyi helytartóságánál működött s házasság évében mint szerény, kistrangu hivatalnok. 1873-ban halt meg nyolcz árva gyermeket hagyva maga után. A nyolcz gyermek közül jelenleg már csak öten élnek. Mihály főszolgabíró Görczváron, István földbirtokos Mező-Szent-Mártonban, Lajos piskolti földbirtokos, Gábor bedei gör. kath. plébános, Ferencz honvédhadbíró főhadnagy Székesfehérvárott. A Rhédey családnak most már egyetlen élő sarja maradt, Rhédey Julia, érsemjéni Fráter Béla földbirtokos neje.

Rhédey grófnő a legműveltebb asszonyok közé tartozott. Óriási könyvtára volt és eredetiben olvasta az összes római és görög költők műveit. Fejedelmi vagyonának nagyrésztét elköltötte; Bibarmegyében maradt 700 hold földje és abból élt a különc főúri nő, a ki régebben Debreczenben is nevezetes, jólösmertes volt.

— **Kecskék a brettlin.** Ezt is a varázslatos Angelotti mester fogja bemutatni. Kitanított kecskék ugrádoznak majd a szinpadon — mek, mek, mekk! . . . Továbbá a Chimay kisasszony, a Mirtley és Vandrey kisasszonyok bájos mutatványai is kecségető látványosságok.

x **Táncziskola megnyitás.** A 2 havi szünetre a tanfolyamot július hó 4-én hétfőn nyitom meg. Tisztelettel Schaf János.

x **Kézitáskák kiállítás Mentzénél.**

TÁVIRATOK.

Agyonvert csábító.

Nagybecskerek, július 1. A torontálmegyei Aracs községben Zsvititics Jocot, a falu legerősebb legényét agyonverte Korbitics Száva, aki a feleségénél tetten érte. A nagyerejű legényt doronggal fejbeverte, úgy hogy az elszédült, mire szertesét verte a koponyáát. A bűnös asszony elmenekült.

Hieronymi és a vasutasok.

Budapest, július 1. Hieronymi a vasutasok nyugdíjpénztárára vonatkozó rendeletet adott, amelyben szabályozza az eljárást.

Belevonják a királyt is.

Budapest, július 1. Nagy feltűnést keltő határozatot hozott ma este a Kossuth párt. Polónyi Géza indítványára elhatározta, hogy czivilista ellen a legerélyesebben állást foglal, **a vitába belevonja a király személyét is,** amihez joga van a van a pártnak, mert a hirhedt clopyi hadiparancs a magyar miniszterelnök ellenjegyzése nélkül jelent meg. Rátkay László, Kubik Béla és többiek is helyeselték Polónyi tervét és hogy határozattá emelték, nagy megdöbbenést keltett a kormánypártban,

Orosz-japán háboru.

Eredeti tudósítás.

A vladivosztoki hajóraj új akciója.

Tokio, jun. 30. Gensan távirat szerint az orosz vladivosztoki hajóraj ma megjelent Gensan előtt s megtámadta a várost.

A Gensan előtt megjelent vladivosztoki hajóraj 3 czikálóból és 10 torpedónaszádból és torpedórombolóból áll. A hajóraj 180 lövést tett a japán telepítvényre.

Tokio, jun. 30. Hivatalosan Gensanból jelentik, hogy ma reggel hat orosz torpedónaszádjött a kikötőbe és vagy 200 lövést tett a japán telepítvényre. **Az ellenséges torpedónaszádok elsüllyesztettek egy gőzöst és egy vitorlás-hajót és azután ismét csatlakoztak a kikötőn kívül lévő három hajóhoz, mire azután eltűntek.** Két koreai és két katoná könnyen megsebesült. Az épületekben okozott kár jelentéktelen.

Döntő ütközet előtt.

London, július 1. Kuropatkin, aki Kaicsöngöt feladta, Baficsao-nál áll a fősereggel. Liaojangnál Veller tábornok áll. A déli orosz csapatok visszavonulási utját Kuroki elvágta.

London, július 1. Mandzsuria kulcsa, a Motien szoros japán kézben van már. A japánok elkeseredett harczok után kiverték az oroszokat a főcsulini szorosból is, amely szintén fontos állás hadászati szempontból.

Nodzu japán tábornok csapatai 2 napi csata után foglalták el a Löncsulini szorost. Vancsicsapunál 2000 orosz vert szét Ozoba japán tábornok. Ga-

maba
szét és
vontat
folytat
oroszo
tosabb

UJ

pénteki
igazság
vári Zo
női tit
nevezte
nosságn
tablabin
és legr
mes ta

EL

erüsnel
volt tegr

elő, a m

nagyobb

mert a v

son. Eg

esztendő

amely M

ban mut

nyokkal,

koholmár

karának,

leneteket

ügyész u

hogy a h

ton akko

ellen me

fentebb i

gyalásra

lott nem

Lázár Má

ványára

és elrend

tárgyalás

zessék. E

jük még,

volt idezv

a czikk m

az aradi

bizonyítás

Ar

len. Bár

gabb föld

árut rend

hogy azo

merültek

A czég pő

ságnál és

megfizetes

codik, mer

ellene, an

A czégnel

pénze nem

jében lefo

lovak érté

koronát.

Sze

Szaba

szász csere

szönjük. Az

szönjük. Há

hazafias ügy

künk. Továb

ukat és fi gy

ingy

maba ezredes 2 század orosz vert szét és a Ficsiungi dombokra ágyukat vontatott tel, ahonnan gyilkos tüzelést folytatott az orosz harcvonal ellen. Az oroszok meghátráltak. Az összes fontosabb pontokat a japánok elfoglalták.

Törvénykezés.

Új táblai bíró. A hivatalos lap pénteki száma közt, hogy a király az igazságügyminiszter előterjesztésre Olchvári Zoltán debreczeni ítéltáblai elnöki titkárt ezen ítéltáblához bírónak nevezte ki. Örömmel hozzuk nyilvánosságra ezt a hírt, mert Olchvári táblabíró valóban egyik legképzettebb és legrokonszenvesebb, igazán érdemes tagja a magyar bírói karnak.

Elmaradt esküdtszéki tárgyalás.

erüsen, sőt pikánsnak ígérkező tárgyalás volt tegnap kitűzve a nagyváradi esküdtek elé, a melyet azonban az esküdt urak leg nagyobb sajnálatára nem lehetett megtartani, mert a vádlott nem jelent meg a tárgyaláson. Egyik aradi lapban ugyanis a múlt esztendőben humoros cikkecske jelent meg, amely Meszlényi kir. ügyészt a női fogházban mutatja be, amint a fogva levő asszonyokkal, lányokkal enyeleg. Az inkriminált koholmányban nagy szerepe van a rabok karának, amely megjegyzéseivel kíséri a jeleneteket. A tréfa nem tetszett a királyi ügyész urnak s főhatalmazást kért és kapott, hogy a humoros cikk szerzője Mohos Ágoston akkor aradi, most temesvári ujságíró ellen megindította az eljárást. Az ügy, mint fentebb is jeleztük, most került volna tárgyalásra az esküdtbíró előtt, de a vádlott nem jelent meg. A vád képviselőjének, Lázár Márton királyi alügyésznek az indítványára a törvényszék a tárgyalást elnapolta és elrendelte, hogy a legközelebb kitűzendő tárgyalásra Mohos Ágoston vádlottat elővezessék. Érdeklődés szempontjából megemlítjük még, hogy a tárgyalásra tanuként meg volt idézve Aradról a híres Szelléné is, aki a cikk megjelenése előtt kevéssel szabadult az aradi fogházból s a vádlott állításainak bizonyítása céljából idézték be.

Árverés báró Popper Ármán ellen. Báró Popper, aki egyike a leggazdagabb földbirtokosoknak, 600 korona értékű árut rendelt Heindl és Rasper cégnél, mint-hogy azonban a szállításhoz differenciák merültek fel, a báró a fizetést megtagadta. A cég pört indított ellene a zsolnai járásbírósnál és a bárót aztán kötelezték az összeg megfizetésére, báró Popper ugyilátszik, makacskodik, mert a cég kénytelen volt árverést kérni ellene, amit el is rendelték július 6-ikára. A cégnek nem kell tartani attól, hogy a pénze nem térül meg, mert a követelés fejében lefoglalt ingóságok, butorok, hintók és lovak értéke jóval meghaladja a negyedmillió koronát.

Szerkesztői posta.

Szabadság szerkesztősége Nagyvárad. A magyar-szász csere iránt mutatott jóakaratu figyelmeket köszönjük. Az általunk ajánlott cikkek átvételét is köszönjük. Hálásak vagyunk érte, mert ezáltal valóban hazafias ügynek a felkarolásában segédkeztek mincünk. Továbbra is kérjük az ügy iránt a jóindulatokat és fi gyelmöket fenntartani.

Ingyen kapja a Debreczeni Független Ujság Nagy Képes Naptárát mindenki,

a ki mostantól kezdve előfizet a Debreczeni Független Ujságra Egy óra 1 korona, vidékre 1 K. 50 fill.

A Debreczeni Független Ujság Nagy Képes Naptára Debreczen város és Hajdúvármegye

Nagy Czimtárával és rendkívül bő és értékes tartalommal jelenik meg.

Nyiltér.

Felhívás

a tisztelt kerékpározó közönséghez

Tudvalevő dolog, hogy csakis szakszerűen összeállított és gondosan kijavított kerékpárokon lehet kényelmesen és bosszuság nélkül közlekedni, minélfogva felhívjuk a t. kerékpározó közönség b. figyelmét *ujjonnan megnagyobbított kerékpár mechanikai műhelyünkre*, ahol mindennemű kerékpár mechanikai munkák kiváló gondnal, szakértelemmel és a lehető legolcsóbb árak mellett eszközöltetnek.

Külön kiemeljük, hogy egy kerékpár teljes zománczolása 4 frtba kerül, ugy hogy egy izléstelen kinézésű kerékpár 4 frtért teljesen ujja alakittatik. Kivánatra a kerékpár peremeit bármily színű csikkokkal is ellátjuk.

Legjobb gyártmányu ez évi modellű kerékpárok gyári árakon.

Kerékpár alkatrészekben nagy választék 30% engedménnyel.

Schweitzer Testvérek

varrógép-, kerékpár- és alkatrészek gyári raktára

DEBRECZEN, Piacz-utca 56. sz.

Hajdusági Bajuszpedró.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedró használata által, mely legjobb az összes bajuszpedró készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8 sz.

Valamint minden debreczeni gyógyszerárban.

Védjegy.

Blous különlegességek

Angol aljak, Angol Costümök

nagy választékban

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők áruházában.

Mérték utáni Blousok leggyorsabban elkészülnek.

Csak e hó 25-éig!!!

Szönyegraktárunk áthelyezése miatt az összes ott lévő áruinkat leszállítottuk. Különös olcsó alkalmivétel képen ajánlunk:

Több száz darab szönyegmaradékot féláron.

Visszamaradt függönyöket féláron.

Butorszövet maradókat féláron.

Egyes ágy- és asztalterítőket féláron.

Egyes flaneltakarókat féláron.

Bosznay J. és Társa

szönyegháza, Kossuth-utca 11.

Csak e hó 25-éig!!!

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetirozásokat

Horváth András

szoba- és templom-festő

DEBRECZEN,

Piacz-utca 21. szám alatt.

Fényképező gépek s hozzá való kellékek. — **Teljes lawn tennis és lovagló felszerelések.** — **Mindennemű utazási cikkek** és bőrárúk. — Solingeni zsebkések és ollók. — **Férfi ingek, kalapok, nyakkendők** nagyválasztékban kaphatók

BORSOS KATA

műipar- és férfi divat üzletében **Debreczen, városház.**

Önműködő fagyalt gépeket, jégszekrényeket, patent zárú befőttes üvegeket, különféle nagyságu mézes üvegeket olcsó áron ajánlja

L Á M S Á N D O R

üveg- és porcellán áruhaza

DEBRECZEN, Piacz és Hatvan u. sarkán.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontal minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Egy ügyes női ruha varrónő, ki a női ruha varrás és szabásban tökéletes gyakorlatossággal bir 25—30 frt havi fizetéssel azonnal felvétetik Vizvári E. L. czégnél Simonffy-utca 2.

Fiatal kereskedő segéd felvétetik Gerstner Kálmán fűszerkereskedésében Debreczen Széchenyi-utca.

3 szobás lakás aug. 1-től kiadó. Kossuth-utca 25.

A piac legelőkelőbb helyén egy üzlethelyiség kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Irodaszolga kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Irodai küldöncnek egy 12—14 éves ügyes megbízható fiu lapunk kiadóhivatalába azonnal felvétetik.

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedő, Piac-utca 38.

Ajánl mint a hajdumegyei méhészegylet elárúsítója

idei friss pergetésű

akác mézet

1 kiló 60 krajczár.

5 kiló 2 frt 50 krajczár.

Táncziskola megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy július hó 4-én, hétfőn a „Korona“ czimű tánczteremben (Csapó-utca 17.)

az új táncziskolát

megnyitom.

Tánczóráimat osztályozom tetszés szerint a két havi szünidőre, azaz július és augusztus hónapokra. — Gyerekeken 6—12 évesig délután 4 órától 6-ig, nagy diák-colon délután 6 órától 8-ig, iparos-colon este 8 órától 10-ig.

Tandij (a két óra) 10 korona.

Táncziskolámat úgy kezdők, mint haladók részére megnyitom. Minden vasárnap kishált rendezek 8 órától 12 óráig. — Belépő-dij hölgyeknek 40 fillér, uraknak 80 fillér.

Beiratásokat elfogadok a mai naptól bármely időben lakásomon, vagy este a táncziskola helyiségében.

Kiváló tisztelettel

Schaf János

tánczitanító.

Lakás és tánczterem Csapó-utca 17.

Ház-lebontás.

Piac-utca 59. sz. Steinfeld-féle házban 8 év óta fennálló

fiók-üzletemet felosztatom

az ott raktáron levő nagymennyiségű

férfi- és fiu kalapok, fehér- és színes férfiingek, gallérok és kézelők, zsebkendők, nap- és esernyők, legujabb divatu nyakkendők, férfi- és női keztyük, uti bőröndök, pénzerszények, szivartárczák, gyermeksapkák és kalapok, francia illatszerek, nadrágtartók, harisnyák, kézelőgombok, sétapálcák, nagy szalmakalap raktárt feltűnő olcsó árban a t. vevőközönség rendelkezésére bocsájtom.

Kiváló tisztelettel

Kálnai Lipót.

A berendezés eladó.

Szépség, szépítés a jóízű követelménye!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy laboratóriumomat új gépekkel és új személyzettel láttam el, melyek folytán minden eddigi esetleges panaszra való ok ki van zárva. **Gyors expedíció** hygienicus tisztaság! **Matild arczenőcs, crém, Matild szappan, hajrestorer,** mely anélkül hogy festené vissza változtatja eredeti színére **az őszülő haját, bajuszt.** Felülmulhatatlan ártalmas anyagokat nem tartalmazó készítmények. Tessék megpróbálni, ha bármelyik nem használ árát minden kibuvó nélkül visszaadom.

Kun István gyógyszerész, első magyar „Matild“ műlaboratóriuma (a párisi laboratorie cosmetique „Matilde“ mintájára alapított 1895-ben, Budapest.

Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerterében.

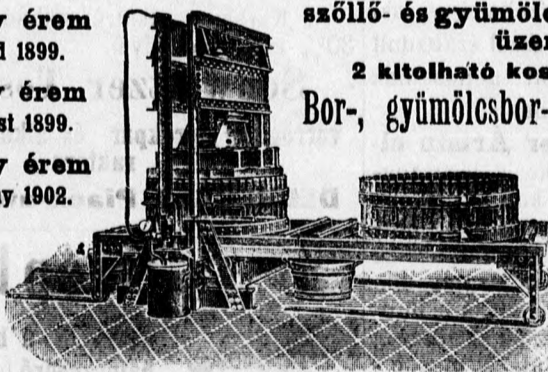
Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydraulikus
sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzem számára.

2 kitalható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat

kézihajításra Herculesnyomó-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs- és szőlő-örlőket, bogozógépeket

Gyümölcs-aszaló-készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legujabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejekorán kéretnek.

Itten Debreczenben általánosságban azt beszélnek, hogy a Maradék áruházban, csakis egyes maradékokat lehet olcsón vásárolni, ez azonban téves felfogás, mert üzletemben alanti cikkeket a lehető legolcsóbb árak mellett egész végekből, tehát ép úgy mint a hogyan a gyárból kijönnek, a legutolsó divat szerint lehet beszerezni, a miért is azok, a kik igazán szép, jó, igazán divatos (nem régi, állott) árut olcsón akarnak beszerezni el

ne mulasszák

a „Maradék áruház“-at

a Bika szálloda mellett, a két emeletes Ranunkel-féle palotában meglátogatni, u. m.: fekete és színes ruhaszövetek, francia és mosó delainek, Ponge egyszín és mintázott batiszok és kártonok, itten helyszűke végett elő nem sorolható mindentéle rőfös és rövidáru cikkeket, paplanokat mérték után is készítették és üzleti elvem mindég az lesz, hogy „Élni és élni hagyni.“ Minden olcsó és semmi sem drága.